

Rendkívüli Újság

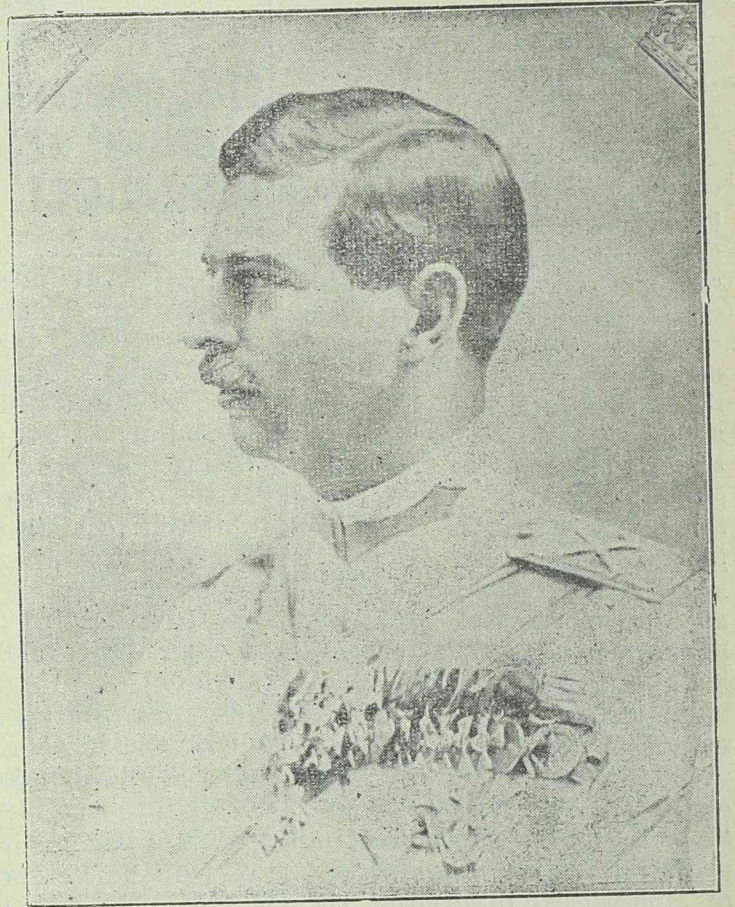
1938 SZEPTEMBER 5. — ANUL IX. — Nr. 31.
Inscris sub. No. 19—1938, Trib. Arad.

Director: — Propr.:
MARKOVITS A. IVÁN

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA:
ARAD, STRADA ALEXANDRI 8.

Királyi szavak

Minden állampolgár egy-egy kis kerék az állam gépezetében. Hogy az egész gépezet tökéletesen működjék, mindenkinek a sors által számára rendelt helyen maradéktalanul teljesítenie kell kötelességét, egyetlen gondolattól és egyetlen szellemtől, a Nemzet szellemétől vezérelve.

Hitler-Heinlein találkozás után:

A szudetanémetek hajthatatlanok és nem engednek követeléseikből

Követelik: a szudetanémet területen 1918 után letelepedett cseh nemzetiségűk távozzanak onnan. A karlsbadi 8 pont csak a követelésük egy része

PRÁGA. — A szudetanémet párt Troppauban vasárnap zászlóavató ünnepséget tartott, amelyen Konrad Henlein pártvezér is részt vett. Kundt pártvezért avató beszédet mondott, amelynek annál nagyobb fontosságot kell tulajdonítani, mert a beszéd elhangzásakor jelen volt Konrad Henlein, aki közvetlen Hitlerrel folytatott megbeszélése után sietett a zászlószentelő ünnepségre.

Kundt kijelentette, hogy a szudetanémetek a cseh szlovák kormányval szemben csakis egy tárgyalási alapot ismernek: a Karlsbadban elfogadott nyolc pontban megállapított követelések maradéktalan teljesítése.

A szudetanémetek azt követelik, hogy mindazok a cseh nemzetiségűeket, akik 1918 után telepedtek le szudetanémet területre, záros határidőn belül el kell távoznok erről a területről.

Kundt kijelentette, hogy a most felállított követelések nem alkotják a szudetanémet követelések összességét. Sőt ellenkezőleg, a karlsbadi

nyolc pont a követelések első részét alkotják csupán. Még korántsem hangzottak el az utolsó követelések.

Kundt beszéde nagyon nagy feltűnést váltott ki, mert a szudetanémet párt

hajthatatlanságáról tanuskodik. Bizonyos, hogy a szudetanémet vezér Konrad Henlein felfogását fejezte ki beszédében, illetőleg a Hitler-Heinlein megállapodás szellemében beszélt.

A lengyelországi Bielitzben:

Máglyán égették el Hitler fényképét és „Mein Kampf” című könyvét miközben a tömeg lelkes hangulatban hazafias dalokat énekelt

VARSÓ. — Bielitzből jelentik: A határhoz közeli lengyel városban lakó német kisebbségiek olv fekezhetetlen horogkeresztes propagandát folytattak, hogy a lengyel lakosság megbotránkozását váltották ki. Egy német könyvkereskedés tüntetőleg kirakatába piramiszerűen kitette Hitler „Mein Kampf” című ismeretes könyvét, a piramis közepén pedig Hitler fényképét helyezte el. Egy másik kirakatban pedig német újságokat

és könyveket tettek közszemlére.

A város lengyel lakossága megrohmozta a német könyvkereskedést, — Hitler könyvét, a német újságokat és könyveket az uccára hordotta és azokból máglyát készített. A máglya tetejére Hitler képét tűzték fel egy karóra, majd meggyújtották. A tömeg lelkes hangulatban lengyel hazafias dalokat énekelt, mialatt Hitler képe és az újságok és könyvek porrá hamvadtak.

A kormány szünet nélküli munkája

Beszámoló a három nyári hónapról

BUCUREȘTI, szept. 2. — Ebben az évben a minisztériumok nem tartottak nyári szünetet. A minisztériumok szinte egymást igyekeztek tulszárnyalni a munkában. Az egészségügyi minisztérium az egész ország területén az egészségügyi hadjárat kellős közepén van, a munkaügyi minisztérium átültette a gyakorlatba a munkásság szabad idejének felhasználásáról szóló tervezetet. A munkás tömegek csak most részesülhettek abban a kiváltságban, hogy szabadidejüket a jó levegőn, hegyek között és a tenger mellett tölthették el. Ghelmegeanu köz munkaügyi miniszter személyes irányítása és felügyelete mellett hatalmas uthalózatot építenek és javítottak meg. Ionescu Sisești földművelésügyi miniszter sorra látogatja a termelő földműveseket és ahol földművelési eszközökben hiány mutatkozik, ott megfelelő pótlásról gondoskodott.

A közigazgatásban a legnagyobb

nyári esemény az új közigazgatási törvény megszavazása, annak kihirdetése és alkalmazása volt. Ezt követte a királyi helytartók ünnepélyes beiktatása, amelyen Miron Cristea dr. patriarcha-miniszterelnök és Armand Călinescu belügyminiszter is résztvettek. Gyulafehérvárról Kolozsvárra, innen pedig Temesvárra utaztak, hogy személyes jelenlétükkel is emeljék az ünnepségek színvonalát. Hasonló győkeeres átszervezéseken ment át a nemzetnevelésügyi minisztérium is. Ki merte volna elgondolni, hogy a protezsáltakat, akik ezt a minisztériumot valóságos magánbirtoknak tekintették, egy napon kidobják, vagy pedig rendelkezési állományba helyezik? Armand Călinescu „átmeneti” nemzetnevelésügyi miniszter kiirtotta mindazt a közoktatásból, ami ártalmas és lélekrontó volt. Hasonló rend uralkodik a pénzügyminisztériumban, valamint a többi minisztériumokban is.

Merényletet követtek el Fuad király ellen

Kairóból jelentik: Vasárnap délután Fuad egyiptomi király résztvett egy uszóverseny ünnepségen, ahol a díjkiosztást maga végezte. Az ünnepségről távozóban egy szíriai származású egyén merényletet követett el ellene közvetlenül a sporttelep előtt. Fuad király nem sebesült meg. A merényletet úgy akadályozták meg, hogy valaki észrevette a merénylet tervét és az utolsó pillanatban kiütötte kezéből a revol-

vert. A merénylet elfogták. Fuad király mindvégig megőrizte nyugalma.

Cuza professzor nem megy a nürnbergi pártnapra

BUCUREȘTI. — A Nürnbergi pártnapra Cuza professzor is meghívást kapott, azonban előrehaladott korára való tekintettel nem vállalkozik ilyen hosszú utra.

„MATUZ“-féle csillárok kizárólagos eladási helye, eredeti gyári árakon
Szeptember hónapban minden csillárhoz
INGYEN adunk valódi „TUNGSRAM“ égőket
 A csillárok díjmentes felszereléséről is gondoskodunk. Továbbá készpénz árak mellett 6 havi részletre kiszolgálunk.

Szabó Alber
 üveg- és porcellán nagyáruház.

Dálasz egy kilakoltatás periratára

64 éves nénike sirja el bántát. 8 éve lakik ugyanazon házban, lakbérét mindig pontosan fizette. Leánya és veje tartják el. Egy hónapi lakbérrel, 800 leiel hátralékban van. Kilakoltatása napokban várható.

Mélyen tisztelt Ügyvéd Úr!

Becses nevét elhallgatjuk. Nem az Ön érdekében, sokkal inkább a vis-a-vis-ja érdekében. A lakója érdekében, vagy amint Ön azt mondáná és írná: „perbeli ellenfele“ érdekében. Mi még ugyanis hinni és remélni tudunk. A lakója, utóbb perbeli ellenfele, már sem hinni, sem remélni nem tud. Ismételjük: mi még igen. Remélni szeretnénk, hogy az utolsó perben megfog dob banni a szíve és ez a gyönyörű muzsika, ez a gyönyörű hang tud fogja szárnyalni, tud fogja harsogni azt a zenét, azt a hangot, amely egy sorstól megkorbácsol, az életből kismimizelt, földi létre oktatónul visszatartott halandónak a légszomorubb zene: hallani, amint a szemek, az emlékek gyönyörűségével megszépített ócska és mégis oly drága butorok — hideg kezek érintésére felsajdulnak, az udvar vagy az ucca hideg kövezetére eszméletlenül rázuhannak, nyögve sírnak. Ne tessék hinni Ügyvéd Úr, hogy én most elteszem a mondatot. Nem. Ügyvéd Úr kérem. Ugy van az, ahogy én itt írom Önnek. Igen, azok az ócska butorok élnek, beszélnek, mesélnek. Ön hideg és rideg volt hozzájuk, csak az ablakon át értékelte és peres szemmel. És ezek az ócska, régi jellemű butorok (mert már stílusuk régen nincsen...) buta, gögös életet élnek, roppant fájt nekik, ha tiszteletlenül és csak paragrafusokon közelítenek hozzájuk. Nincsenek hozzádve. Öregek és a legkisebb haragos tekintetre össze-rezzennek és némák lesznek. De ki sérelmül csak meg Ügyvéd Úr a szív melegével hozzájuk közelíteni. Tüsként felderülnek, beszédesebb lesznek. El fogják Önnek mesélni Ügyvéd Úr, hogy ők még sohasem láttak azelőtt végrehajtót, sohasem hallottak még olyan figyelmeztetést, hogy még egy hét és azután az Uristen lesz a háztulajdonosuk, schasem a háztulajdonostól, hanem a napláról tudták a hónapfordulót Szegegy jó gazdájuk, az öreg néni, már számtalanszor próbálta megmagyarázni ezeknek a régi butorlelkűeknek, hogy ő nem tehet róla, ő változatlanul szereti őket, de a devizaátutalással van baj vagy két hónapja, — írja a leánya és a veje, — de a butorlelkűk nem értik mi az a deviza, a jó öreg néni sem érti, de a legnagyobb baj, hogy Ön sem érti Ügyvéd Úr, pedig érthetné. Sőt Ön nagyon is érthetné.

Lám-lám, a paragrafusokról egészen elfelejtkezünk. Az írott paragrafusokról. Ezen a mesgyén nekünk nincs is mit peresnünk. Ön ugyanis minden paragrafust jól ismer, hiszen minden paragrafus egy-egy téglát jelentett. De viszont nem ismeri az iratlan paragrafusokat, melyek egy könyvben sincsenek, csupán egy kis eldugott papíron helyen van összegyűjtve: a szív redőiben. És aki azt nem ismeri, az nem is ember, Ügyvéd Úr!

Becses nevét elhallgatjuk és hiszünk az iratlan paragrafusokban. (M.)

Imrédy magyar miniszterelnök kaposvári nagy beszédében vázolta a magyar kül- és belpolitika célkitűzéseit

Magyarország jóviszonyra törekszik valamennyi szomszéd-államával. — A Róma-berlini tengellyel való kapcsolatai megerősödtek

BUDAPEST. — Imrédy Béla magyar miniszterelnök Kaposváron vasárnap beszédet mondott, amelynek során Magyarország belpolitikai és külpolitikai problémáira tért ki és több programmatikus értékű nyilatkozatot tett. Kijelentette, hogy a jubileumi esztendő véget ért, de Magyarország számára mégsem érkeztek el szürke hétköznapiak. A világ valamennyi népe felébredt a tartományból, a dinamikus erők újra megindultak. A történelem szelét és a nagy események előhírnökeit érezzük közeledni.

Magyarország külpolitikai irányát két cél jellemezte eddig — mondotta a miniszterelnök. — Ez a két cél változatlanul fennmaradt: az igazság és a béke. Magyarország sikertelenül barátokat szerezni és ezeket a szövetségeket híven ápolta. A magyar miniszterelnök ezután megállapította, hogy Olaszországgal és Németországgal még szorosabbra fűzte a baráti köteleket. A két állammal való jóviszony még a közelmúltban megerősödött. Imrédy miniszterelnök ezután a Róma-Berlin tengely nagy horderejét hangoztatta és legutóbbi olaszországi látogatásának jelentőségét emelte ki. Ezután a magyar kormányzó legutóbb tett németországi utazásának jelentőségét és eredményességét részletezte. Majd a következőket mondotta:

Tanujelét adtuk annak, hogy jóviszonyra törekszünk valamennyi szomszédállammal és mindent elkövetünk, hogy elhárítsuk azokat az akadályokat, amelyek a jóviszony normalizálásának útjában állottak. A közvetlen célunk változatlanul az maradt: hogy az utóállamokban élő magyar kisebbségek sorsának javításához hozzájáruljunk. Ez a törekvés mindenkor a magyar külpolitika homlokterében állt. De vonatkozik ez ma különösebben a Magyarországtól északra fekvő állam magyar kisebbségére nézve.

A magyar miniszterelnök a bledi kisantant konferenciára tért át és leszögezte, hogy ez a konferencia kijelentette, hogy elismeri a magyar fegyverkezés egyenjogúságát. Imrédy szerint a fegyverkezési egyenjogúság magától értetődik, tekintettel arra, hogy a leszerelésre vonatkozó mozgalom világszerte csődött mondott. — Ezért egyetlen államtól sem lehet a fegyverkezés egyen-

jogúságát megtagadni.

Imrédy szerint a bledi határozat fontossága abban összpontosul, hogy a magyar fegyverkezési egyenjogúságot azok az államok is elismerték, amelyek eddig erőteljesen elleneztek.

A magyar kormány a bledi konferencia határozatának realizálását és a Kellogg-paktumhoz hasonló egyezmény megkötését attól a körülménytől tette függővé, hogy az utóállamok a magyar kisebbségekre vonatkozó viszonyt megjavítják, illetőleg a zavaró körülményeket kiküszöbölik-e. Ebben a tekintetben azonban a tervbevetett megegyezés nem jött létre.

A bledi konferencia jegyzőkönyvét azért csak ígéretnek lehet tekinteni, amely akkor lép hatályba, ha a magyar kisebbségekre vonatkozó helyzet az utóállamokban normalizálódik. Mindaddig a bledi határozat nem lesz valóság, amíg mindazok a célok nem válnak valósággá, amelyet a magyar külpolitika célul maga elé tűzött.

Imrédy miniszterelnök ezután belpolitikai problémákra tért át. Bejelentette, hogy Magyarország megfelelő erős hadsereget állít fel. A leendő magyar hadsereg felszerelésére vonatkozó munkálatok már megkezdődtek. Már legközelebb törvény jelenik meg az általános védkötelezettségre, a katonai szolgálati időre, a katonai szolgálatot előkészítő levante kiképzésre vonatkozólag. Ezen kívül lövészdandárokat állítanak fel, amelynek tagjai

azok lesznek, akik katonai kötelezettségüknek eleget tettek. A munkatáborban bevezetett szolgálati kötelezettséget kiterjesztik. A hadiipar szolgálatában álló gyárak termelését növelik. A miniszterelnök ezután több belpolitikai problémára tért át. A miniszterelnök beszédét hatezren hallgatták végig.

Homokos Magyarországon

BUDAPEST. — A tegnapi napon az ország különböző síkvidékén homokos hullott alá. Több helyen megfigyelték, hogy a homok színes volt.

Feltevés szerint a homokos Ázsia felől közeledett Magyarország irányába, ahol ez a jelenség nem ritka.

URANIA PREMIERMOZGO

5, 7.17 és 9.30 kor

Elsőrendű kettős műsor

Versenyfutás a halállal

DICK FORAN, az éneklő

cowboy lélegzetfójtó

kalandjaiból

Az eladók királya

Bohózat JOE BROWN-nal.

— Csobod János hazaérkezett.

— Dr. Singer bőrgyógyász és urológus ismét rendel str. Consistorului 16.

Ghandi 10 hónapon belül meghal

LONDON. — Mahatma Ghandi az indiai próféta és szabadsághős kijelentette, hogy úgy érzi, utolsó órája már nem késik soká. Tíz hónapon belül meg fog halni.

A próféta jóslata hívei körében nagy szomorúságot okozott, mert megvannak győződve a próféta jóslat be-
 következéséről.

CORSO SLÁGERMOZGÓ
 Tel. 20-65 5, 7.15 és 9.15.

Genghis Khan sirja

rablóinak leleplezéséhez 6 holttest vezet Mr. MOTOT. Főszerepben Peter Lorre

Kiegészítő műsor:

Bolondok parádéja

Kacagtató zenés vigjáték. Főszereplők: a 3 Ritz Brothers és Alice Faye

CINEMA
 „SCALA“
 TEL. 20-20

Hétfőn utolsó nap!

100 férfi és 1 lány

Deanna Durbin és Leopold Stokowsky világsláger filmje

Kisérő műsor: Jos Louis —Máx Schmelling világ-bajnoki döntő

Előadások: 5, 7.15 és 9.30

Következő műsorunk:

Ronald Colman, Madeleine Carrol, Douglas Fairbanks jr.

A zendai fogoly

Társadalmi hírek

Szeptember 10 és 11-én tartják meg a szokásos radn zarándoklatot. Első nap gyalogosok, második nap a villamossal utazók indulnak. Bővebbet a belváros plébánia hivatalában.

Szeptember 8-án, Kisaszonynapján tartja el szentmiséjét a gáji plébánia új lelkésze, Szalai Albert norita hitoktató.

Tegnap, vasárnap d. e. m se keretében bucsuzott gá hivatól két évtizedes lelkészpásztorok után Somogy Gusztáv, akit tisztelő hívek alkalommal meleg ünneplésben részesítettek.

A református Nőszövetség szept. 8-án, csütörtökön kezdi meg szokásos kávédelutánját a Református Otthonban.

A Mosóczy-telepi reformátusok 17-én tartják szüreti multságukat, melynek jövedelmét a telepen létesítendő templom javára fordítják.

Fekete Rezső református segédlelkész vasárnap bucsuzott híveitől, miután saját kérelmére Apátkeresztúrra helyezték át, míg az ottani lelkész, ifj. Donáth Lászlót Aradra helyezték vissza. Az új lelkész tiszteletére a telepi reformátusok szeretetvendégséget rendeztek.

Az evangélikus Nőegylet ma, hétfőn délután fél 6 órakor kávédelutánt rendez a Nőegylet helyiségében.

Élénk lendületet vett a tekepör-játék Aradon. Tegnap is versenyeket bonyolítottak le, valamint folytatólag szept. 11-én, vasárnap is verseny lesz az AAC pályán.

Az Aradi Korcsolyázó Egylet tagjai szombaton este találkoztak első ízben társasvácsora keretében, melyen a tagokon kívül számos vendég is részt vett.

— Gróf Éva két hónapi tanulmányjáról hazaérkezve, szeptember 15-én kezdte meg tanítását. Str. Consistorului 48.

M. Stern Magda zongoraművész, aki a budapesti Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskolán végezte akadémiai tanulmányait, zongoroktatást vállal. Bul. Carol No. 41.

Férfiszövetek nagy választéka renkiül olcsó árban I. Grünberger, Reg. Maria 12 (Fischer Eliz palota) üzletben. Consum és Inlesnirea-tag.

Allami altiszt, román, nős megbízható, házmesterséget vállal. Cim a kiadóban.

Poloskairtást, parketta surolást vállal **LOVAS** lakátszítót, Strada Oituz 111

bozsánai az olvasóitól,
ért magánügyemben szólok

Országunk alkotmánya vagy az aradi újságíró-szervezet engedélyezi-e hírlapíró-hívatás gyakorlását?

Martin B. Ioan, a „ȘTIREA” főszerkesztőjének nyilatkozata, szemben a „nyilatkozó újságírókkal. — Ahol a közérdek védelmének fontosabb az újságíró tagigazolvány. — Hol van az előírva, hogy valaki szakszervezeti tag köteles lenni?

Az aradi Friss Ujság és Aradi Ujság 1938 szeptember 1-én megjelent számaiban az Erdélyi és Bánáti kisebbségi Újságírószervezet aradi csoportja által, a személyemmel kapcsolatos nyilatkozat látott világot. Az alábbi sorok a nyilatkozatra szóló írásnak tekintendők. Nem írok erre a nyilatkozatra, sem annak hangjára. És dolga, ki miképpen nyilatkozik és milyen célzattal. Jóízű természetesen nem válaszol egyebet, minthogy nyilatkozatot lényegében válasz nélkül hagyjuk. Csupán az olvasóközönség tájékoztatására szolgál az alábbi felvilágosításokkal. Sem személyi, tárgyi, elvi, jogi okcímem nem volt, mincisen arra, hogy a nyilatkozó szervezetnek tagja vagyok. A szóbanforgó szervezet ugyanolyan természetű és jellegű, mint minden más szakmai szervezet. Ennek hivatalból senkisésem köteles tagja lenni, az érdekeltem saját maguk kizárólagos ügye az, hogy óhajtanak-e tagja lenni egy szervezetnek, vagy sem és ha igen, akkor melyik szervezetnek, miután az hasonló testület létezik az országban.

A nyilatkozó szervezetnek tagjai: alkalmazott újságírók, aláírott pedig lapkiadó vagyok.

Hogy milyen körülmények között, milyen jogcímen született meg a szóbanforgó nyilatkozat, arra a bíróság rövidesen fényt derít.

A kérdéses nyilatkozatot a hírlapíró intézmény kifogásolta, hogy újságíróknak és sajtó tulajdonosoknak képező hetenap szerkesztőjének nevezem magam. Ugyanakkor ugyanez a nyilatkozó testület jogot formál magának arra, hogy ők — és kizárólagosan ők — hivatottak eldönteni: vajjon ki lehet újságíró és ki nevezheti magát újságíróknak?

Minden erre vonatkozó vitát, vagy replika lehetett átadom a kisebbségi közvéleménynek magyar fordításban Martin B. Ioan hírlapíró urnak, a „Știrea” főszerkesztőjének és tulajdonosának a „Știrea” 1938 szeptember 2-án a VIII. évf. 359-ik számában megjelent aláírott cikkét.

A többévtizedes kiváló, arcos újságírói multra visszatekintő és országos viszonylatokban elismert publicista a következőket írja a megjelent, személyemre vonatkozó nyilatkozattal kapcsolatban:

„A tisztességes közvélemény jogos megelégedéssel vette tudomásul a Dá-

cia bezárásával kapcsolatos hatósági intézkedést. Csupán az úgynevezett „kisebbségi újságírószervezet” — a közvélemény irányító — tartották helyesnek, hogy a kihágást elkövetőket elébe helyezték annak, aki a „TOLLÁVAL” igyekezett a közvélemény és a közönség számára elégtételt szerezni.

Mi jól tudjuk, hogy az írás és az újságírási jogát az alkotmány biztosítja. Ennek következtében egyetlen magánintézménynek sem áll hatáskörében, — még ha az az intézmény kisebbségi is, — hivatalbéli tulajdonságokat és kellékeket esztoganni. Még abban az esetben sem, ha szeptember 15-e előtt számított ki egy hirdetés ára az új hirdetés-tarifá szerinti...

Nem hisszük, hogy egy hasonló nyilatkozat a kisebbségi újságírási igazi képviselőinek hozzájárulásával napvilágot láthatott volna, mert közismeret ezeknek az újságíróknak hagyományos szolidaritása, ha nyílt harcra van szó. A nyilatkozat ellen a tények beszélnek és én aláírom, hogy a Dáciát jogosan zárták be! Ennek következtében a „Rendkívüli Ujság” szerkesztője az igazság érdekében írt — dacára annak, hogy nem tagja a szervezetnek.

IOAN B. MARTIN

Eddig szól Martin B. Ioan főszerkesztő ur cikke, amirehhez részemről minden kommentár csak felesleges lenne. A hazai román újságírás ezen kitűnőségének természetesen kötelességszerűleg ehelyütt is megköszönöm bátor mellémállását a kisebbségi újságírószervezet „nyilatkozó újságíróival” szemben.

Arad, 1938 szeptember 4.

MARKOVITS A. IVÁN
a „Rendkívüli Ujság”
tulajdonosa és szerkesztője.

Férfi divatszövegetek nagy választékban érkeztek!

ISKOLAI, valamint SPORTSZÖVEGETEK és szabókellékek alkalmi olcsó árban

I. GRÜNBERGER

Arad, Bulevardul Regina Maria 12 — (Fischer Eliz-palota)
CONSUM és INLESNIREA-tag

A lugosi gör. kath. egyházmegye „Actio-catolica” szervezete kongresszust tartott vasárnap Nădlac-on

NĂDLAC. — Diszes ünnepi külsőségek között folyt le a lugosi görög katolikus egyházmegye „Actio-Catolica” (A. G. R. U.) szervezete tényleges kongresszusa Arad megye Nădlac községében. A község ünnepi díszbe öltözött várta az előkelő vendégeket, élükön dr. Ioan Balan lugoji püspökkel, aki vasárnap reggel 8 órakor érkezett a kongresszus színhelyére. Maga a kongresszusi bizottság már szombatnapi befejezte üléseit, így vasárnapra az ünnepi programmpontok sorozata maradt.

Fél kilenckor vette kezdetét az egyházi diszistentiszelet, melyet maga a püspök ösztönözött, melyet V. Decin kanonok, főtiszteltendő Iosif Popa aradi főesperes, Romul Stoica lugoji főesperes, Pop Victor seitini arhidiacon, Teodor Voștinariu konzisztoriális főjegyző, T. Pop, M. Cuil, I. Stoica-gurba, A. Birău, S. Nossa, E. Radu Jekészek, Petre Herlo és Petre Vancu diaconok segédletével, továbbá Ion Bacău lugoji tanár által vezényelt „Lyra” dalkör részvételével. A pü-

pöki szentbeszéd után eucharisztikus körmenet következett, melyen Arad, Seitin, Semlac, Gurba, Chereus, Boeság, Mocreca, Minișul de sus, Sănnicolaul mare, Cenad és más községek delegátusai vettek részt a polgári hatóságokkal egyetemben, majd ünnepi diszközpülést, délután 120 személyes közebed, délután 5-kor vacsérny volt. Hat órakor dr. Valer Hetco vingai ügyvéd az Agru-szervezet titkára tartotta meg konferenciáját, 9 órakor pedig az ünnepség befejezésekor a Lyra dalkör tagjai, Tiberiu Bre-diceanu operettjét, a „Craiu-Nou”-t adták elő kitűnő betanulásban.

Az ünnepségekre Aradról is igen sokan mentek ki külön autóbusszon, vasárnap a kora reggeli órákban. Az egyház világi vezetői közül dr. Pașcuțiu Silviu, Șincai Traian dr., Vicaș Iuliu dr., Albon igazgató, Barbus Victor dr. vettek részt az ünnepségen.

Löbi kölcsönkönyvtára
Havi olvasási díj 40 Lei
Összes újdonságok állandóan kaphatók

Az egykori tűzevő

ma csak egy falat kenyeret szeretne enni
Aki valamikor a levegőből megélt...

ARAD. Álombaringató, szívet megfogó, melodikus szerb nótát pengetnek a tamburán s a hurokból mintha valami fájdalom sirna fel. A kis vendéglőben megjelenik egy alacsony összetört külsejű, okos koponyájú aggasztán, aki magakészítette figurákat árusít. Apró bohócok ugrálnak a spárgán, amint az ember két ujjával összeszorítja a kis játékszert. Halk, szinte bocsánatkérő hangon, kevés leiekért árusítja ezeket a játékokat. Beszélgetünk.

Inkább ő beszél. Én hallgatom. Ezt mondja:

— Ma még nem ettem semmit. Uram, ha ön tudná milyen pokoli az életem. Különben Lázár Ferenc vagyok. Hetvenkét éves. Valamikor urasan megéltam a levegőből. No, ne mosolyogjon! Ez a tisztia igazság. 1888-ban a Francesco testvérek cirkuszához kerültem. Tűzkirály voltam. Tűzet ettem reggel, délelőtt, délután és este. Mutatványom tetszett a közönségnek. Később a levegő királyja lettem. A Lody cirkuszban léptem fel Ötvös Ferenc nevű artista kartársammal. Hej, de szép idők és szép mutatványok voltak!

Bejártam a Balkánt, 1893-ban pedig Budapesten, mint a „levegő királyát” ismertek.

Erő és figyelem kellett a trapézmutatványokhoz... Az öreg artista hangja elhalikul. Aztán elmondja, hogy két gyermeke van. Felesége és egyik fia Budapesten, a leánya Buucureștiben él. Talán azt sem tudják róla, hogy még életben van. A palicsi nemzetközi artista versenyen 1910-ben megnyerte a nagy ezüst érmet.

Később, amikor az évek már elszálltak felette: bohóc lett. Kitört a világháború. A bohóc is a frontra ment, megsebesült.

Mint hadirokkantat tartották nyilván.

Lázár Ferenc a továbbiakban elmondja:

— 1918 december 2-án kaptam utóljára nyugdíjat. Azóta semmit sem. Kértem a hivatalos urakat, adják meg a nyugdíjamat... minden vágyam egy kicsit emberibb megélhetés. Most olyan az életem, mint a kivert kutyáé. Öreg is vagyok... Hová menjek? Mihez fogjak?

Szegény öreg artista! a híres Thompson kutyaaidomító, Endresz Jozefin trapézművész, Kolbert légtornász egykori pályatársa a magashól szörnyen lebukott.

Ő, aki egykor a levegőből urasan élt, — ma csak egy darab kenyeret kér.

Stojkovits fényképész

Piața Avram Iancu 16 sz.

alatti műtermében folytatja működését változatlanul. Cégtáblájának használatában ezidő- ezidőszereint akadályozva van.

Szeptember hónapban kedvezményes árak!!!

Csehszlovákiában kiüggesztett plakátok:

Mindenkinek meg kell védenie hazáját

Szükség esetén Csehszlovákia minden polgárának katonának kell lennie

PRÁGA. — A kormány intézkedésére Csehszlovákia minden városában és községében plakátokat ragasztottak ki, amelyen egy harckész álló csehszlovák katonát lehet látni. A plakáton a következő felírás olvasható:

„Mindenkinek meg kell védenie hazáját. Szükség esetén Csehszlovákia minden polgárának katonának kell lennie, hogy megvédje hazáját”.

A hatalmas hirdetés arra emlékezteti a csehszlovák állam polgárait, hogy ha az ország integritása, függetlensége ellen támadást intéznének: az ország valamennyi polgárának kötelessége a fegyverbe hívó szónak engedelmessé válni.

Ezeket a hirdetményeket a belügyminisztérium az ország valamennyi városának és községének elküldötte azal, hogy haladéktalanul függesszék ki.

REICHENBERG. — A város vezetősége tegnap foglalkozott a belügyminisztérium által küldött plakátok kiragasztásának ügyével és úgy határozott, hogy a hirdetményeket nem ragasztják ki. A szudetanémetekből álló városvezetőség úgy látja, hogy a plakát nem egyéb háborus uszításnál. Ezért lord Runcimanhoz tiltakozó táviratot küldtek, a belügyminiszterhez pedig értesítést küldtek, hogy a plakátot nem teszik közzemlére.

Iskolai- és torna-cipők

nagy választékban
Apponyi Testvérek
ARAD,
városházával szemben.

